

Svæðisráð Austursvæðis Vatnajökulsþjóðgarðs

50. fundur, haldinn í Snæfellsstofu, 19. apríl 2012

Mættir: Björn Ármann Ólafsson, Sigrún Blöndal, Gunnþórunn Ingólfssdóttir í fjarveru Jóhanns F. Þórhallssonar, Skúli Björn Gunnarsson, Skarphéðinn G. Þórisson og Einar Kr. Haraldsson. Jafnframt sat fundinn Agnes Brá Birgisdóttir þjóðgarðsvörður.

Dagskrá:

- 1. Dagskrá fundar og undirritun fundargerða**
- 2. Niðurstöður málpings 17. mars**
- 3. Ársfundur austursvæðis**
- 4. Næsti fundur**
- 5. Önnur mál**

Björn Ármann stýrði fundi og setti hann kl. 10.05.

1. Dagskrá fundarins og undirritun fundargerða

Formaður fór yfir dagskrá fundarins. Engar athugasemdir gerðar við hana. Fundargerðir 48. og 49. fundar undirritaðar.

2. Niðurstöður málpings 17. mars

Í fundargögnum voru niðurstöður úr umræðum vinnuhópa frá málpinginu 17. mars. Farið var yfir helstu álitamál og atriði sem fram komu í þeim og þau rædd í þaula. Í niðurstöðum vinnuhópanna kom margt fram sem beindist að veiðum almennt og umferð á fjöllum. Ágreiningsmál varðandi veiðar innan þjóðgarðs virtust hins vegar fá og fyrst og fremst óskað eftir skýrum reglum, sveigjanleika og góðum samskiptum við þjóðgarðsvörð og landverði.

Eitt af því sem kom fram á málpinginu voru áhyggjur landeigenda af veiðum og umferð ferðamanna á búfénað og ljóst að allar rannsóknir vantar á slíku. Svæðisráð beinir því til stjórnar þjóðgarðsins að beita sér fyrir slíkum rannsóknum.

Eftir frjóar umræður um helstu ágreiningsmál sem voru til umfjöllunar á málpinginu samþykkti svæðisráð eftirfarandi bókanir:

Skráning á veiði

Svæðisráð austursvæðis Vatnajökulsþjóðgarðs hvetur til þess að unnið verði markvisst að því að öll veiði innan þjóðgarðs verði skráð sérstaklega og þær upplýsingar aðgengilegar fyrir þá sem vinna að rannsóknum á náttúru garðsins. Svæðisráð leggur til að stjórn þjóðgarðsins kanni raunhæfar leiðir til að koma upp einfaldri tilkynningarskyldu og skráningu á veiddri bráð sem gagnist sem rannsóknargögn til framtíðar og það verði unnið í góðu samráði við veiðimenn.

Hreindýraveiðar

Vegna hreindýraveiða við markalínur þjóðgarðsins og innan hans leggur svæðisráð austursvæðis Vatnajökulsþjóðgarðs til að Umhverfisstofnun og þjóðgarðurinn setji sér vinnureglur um veiðar á þjóðgarðsmörkum, við markalínu Snæfellsgríðlands og innan þjóðgarðs. Lagt er til að þær reglur verði unnar af vinnuhópi sem skipaður verði þjóðgarðsverði austursvæðis, fulltrúa veiðistjórnunarsviðs UST og fulltrúa

leiðsögumanna með hreindýraveiðum. Kannað verði hvort breyta þurfi texta í verndaráætlun vegna slíkra vinnureglna. Áhersla verði lögð á að þessar vinnureglur verði tilbúnar fyrir veiðitímabilið í sumar.

Fuglaveiðar

Rætt var sérstaklega um gæsaveiðar og þá sérreglu austursvæðis að seinka upphafi gæsaveiða á Vesturöræfum til 1. september. Skiptar skoðanir komu fram á málþinginu um áhrif af þessari sérreglu. Rök svæðisráðs fyrir þessari seinkun voru á sínum tíma fyrst og fremst byggð á rannsóknum Náttúrustofu Austurlands sem sýndu að gæsavarpur í Hálsinum hefði seinkað vegna virkjunarlóns. Vöktun á gæs við Háslón kemur til með að standa yfir í tíu ár og rannsóknirnar því skammt á veg komnar.

Meirihluti svæðisráðs sér ekki ástæðu til að breyta því að gæsaveiðar á Vesturöræfum hefjist 1. september þar sem rannsóknir standi enn yfir og ekkert bendi til að forsendur hafi breyst frá því verndaráætlunin var sett.

Einar Kr. Haraldsson, fulltrúi Samtaka útivistarfélaga í svæðisráði, skilaði séráliti um þetta atriði:

Ég tel að veiðitími á heiðargæs eigi að vera hefðbundinn alls staðar innan austursvæðis Vatnajökulsþjóðgarðs og sé ekki ástæðu til frekari veiðitakmarka á heiðargæs innan þjóðgarðs þar sem stofninn er gríðarlega stór og stendur auðveldlega undir þeirri veiði sem er stunduð. Á hinn bóginn styð ég að komið verði sem fyrst upp friðlandi fyrir gæsina á fyrirhuguðu Ramsasvæði við Eyjabakka, milli Snæfells og austur fyrir austustu kvísl Jökulsár í Fljótsdal.

Griðland við Snæfell

Griðlandið við Snæfell var rætt sérstaklega. Á málþinginu kom ekki fram mikil andstaða við griðlandið þó að skiptar skoðanir væru um rökin sem notuð voru í verndaráætlun fyrir banni á rjúpnaveiðum. Gunnþórunn sagði meiri sátt meðal heimamanna um griðland við Snæfell en búast hefði mátt við og þar með talið banni við rjúpnaveiðum. Hefði það komið nokkuð á óvart. Skúli Björn sagðist líta svo á að ekki síst væri griðlandið griðlandsins vegna og tengdist það í vitund Austfirðinga áratugalangri umræðu um friðun við Snæfell.

Svæðisráðs telur ekkert nýtt hafa komið fram sem gefi tilefni til að breyta gildandi reglum um griðlandið.

Tillögur um breytingar á orðalagi í verndaráætlun í kafla 9.5

9.5 Fugla- og hreindýraveiðar

„Allar veiðar, aðrar en minkaveiðar, eru bannaðar á eftirtöldum svæðum:

Í Jökulsárgljúfrum, skv. afmörkun þeirra í reglugerð.

Í Skaftafelli, skv. afmörkun í reglugerð

Innan griðlands við Snæfell og austan þess, sbr. afmörkun hér fyrir neðan.“

Lagt til að þessari málsgrein verði breytt svo:

„Allar veiðar, aðrar en minkaveiðar, eru bannaðar á eftirtöldum svæðum:

Í Jökulsárgljúfrum, skv. afmörkun þeirra í reglugerð.

Í Skaftafelli, skv. afmörkun í reglugerð

Allar veiðar, aðrar en minka- og refaveiðar, eru bannaðar innan griðlands við Snæfell og austan þess, sbr. afmörkun hér fyrir neðan.“

9.5 Refaveiðar

„Veiðar á ref eru heimilar skv. almennum reglum þar um enda skulu þær stundaðar samkvæmt veiðireglum viðkomandi sveitarfélaga, með viðurkenndum veiðiaðferðum og í samráði við þjóðgarðsvörð. Halda skal skrá yfir veidd dýr og skila henni til þjóðgarðsvarðar.“

Lagt er til að þessari málsgrein verði breytt svo:

„Veiðar á ref eru heimilar skv. almennum reglum þar um enda skulu þær stundaðar samkvæmt veiðireglum viðkomandi sveitarfélaga, með viðurkenndum veiðiaðferðum. Grenjavinnsla skal vera í samráði við þjóðgarðsvörð en tilkynningaskylda um veidd hlaupadýr.“

Rökin fyrir þessari breytingu eru þau að skýra þarf orðalag og heimila veiðimönnum að skjóta hlaupadýr sem verða á vegi þeirra án þess að hringja fyrst í þjóðgarðsvörð. Mikilvægt er hins vegar að grenjavinnsla fari fram í samráði við þjóðgarðsvörð því að hún er unnin á þeim tíma sem von er á fyrstu gönguhópum sumarsins.

9.5 Eggjataka

„Eggjataka er óheimil á Snæfellsöræfum.“

Lagt er til að þessari setningu verði breytt svo:

„Eggjataka er óheimil á austursvæði Vatnajökulsþjóðgarðs.“

Rökin fyrir þessari breytingu eru þau að útmörk þess svæðis sem hin síðari ár hefur verið nefnt Snæfellsöræfi eru óljós og engin ástæða til að heimila eggjatöku sumsstaðar innan austursvæðis en ekki annars staðar.

Skarphéðinn sagði frá því að Náttúrustofa Austurlands væri að vakta gæsavarp innan og utan þjóðgarðs við Háslón. Þar hefði borið á eggjatöku við þjóðgarðsmörk en ákveðin vinna væri í gangi með Landsvirkjun og þeim sem hafa afnotarétt af landinu til að draga úr þessari eggjatöku enda hefði hún óæskileg áhrif á vöktun gæsanna á þessu svæði.

Umferð og slóðar innan þjóðgarðs

Fjallað var um þá punkta sem komu fram á málþinginu varðandi umferð og slóða. Svæðisráð telur að skýrar reglur séu til staðar um umferð innan austursvæðis og búið að kortleggja alla slóða. Svæðisráð telur hins vegar þörf á að skýra orðalag í verndaráætlun varðandi þessar leiðir og vísar í því sambandi til fyrri bókana. Jafnframt ítrekar svæðisráð fyrri ályktanir um að laga þurfi ákveðnar slóðir ellegar loka þeim.

3. Ársfundur austursvæðis

Dagskrá fyrir ársfundinn liggur fyrir og hefst hann kl. 14 í dag. Agnes greindi frá því að mistök hefðu orðið í dreifingu á fréttabréfi austursvæðis sem átti að berast inn á öll heimili á Austurlandi á þriðjudag. Í því var m.a. kynntur þessi ársfundur. Reynt hefur verið að koma fundinum á framfæri.

4. Næsti fundur

Næsti fundur verður boðaður í tölvupósti.

5. Önnur mál

- a. Björn Ármann sagðist hafa fengið bréf frá Skarphéðni Þórisssyni þar sem hann óskaði eftir að draga sig í hlé frá störfum í svæðisráði. Björn Ármann sagðist hafa óskað eftir tilnefningu frá NAUST um nýjan fulltrúa í svæðisráð og er sú tilnefning farin til ráðherra. Skarphéðinn þakkaði fyrir samstarfið gegnum árin við aðra svæðisráðsmenn en sagðist auðvitað sitja fundi þangað ráðherra hefði skipað nýjan í sinn stað. Allir í svæðisráði þökkðu honum fyrir samstarfið á liðnum árum.
- b. Rætt var um ferð svæðisráðs í sumar á fjöll. Svæðisráð sammála um að stefna að ferð um austurhluta svæðisins, þ.e. við Snæfell og austan þess. Ákvörðun verði tekin um tímasetningar á næsta fundi.
- c. Þjóðgarðsvörður kynnti fyrir svæðisráði að í tengslum við starf Landgræðslunnar við Háslón á komandi sumri væri fyrirhugað að efla gróður með áburðargjöf á svæði sem næði að hluta inn fyrir þjóðgarðsmörk. Svæðisráð óskaði eftir frekari upplýsingum um þær aðgerðir sem næðu inn í þjóðgarðinn.

Fleira ekki rætt og fundi slitið kl. 13.00.

Björn Ármann Ólafsson

Skúli Björn Gunnarsson fundarritari

Gunnþórunn Ingólfssdóttir

Sigrún Blöndal

Skarphéðinn G. Þórisson

Einar Kr. Haraldsson